

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

for Unil AS

□

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer på basisnivå oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep ansvarlig næringsliv er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Det er den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (vår code of conduct) dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

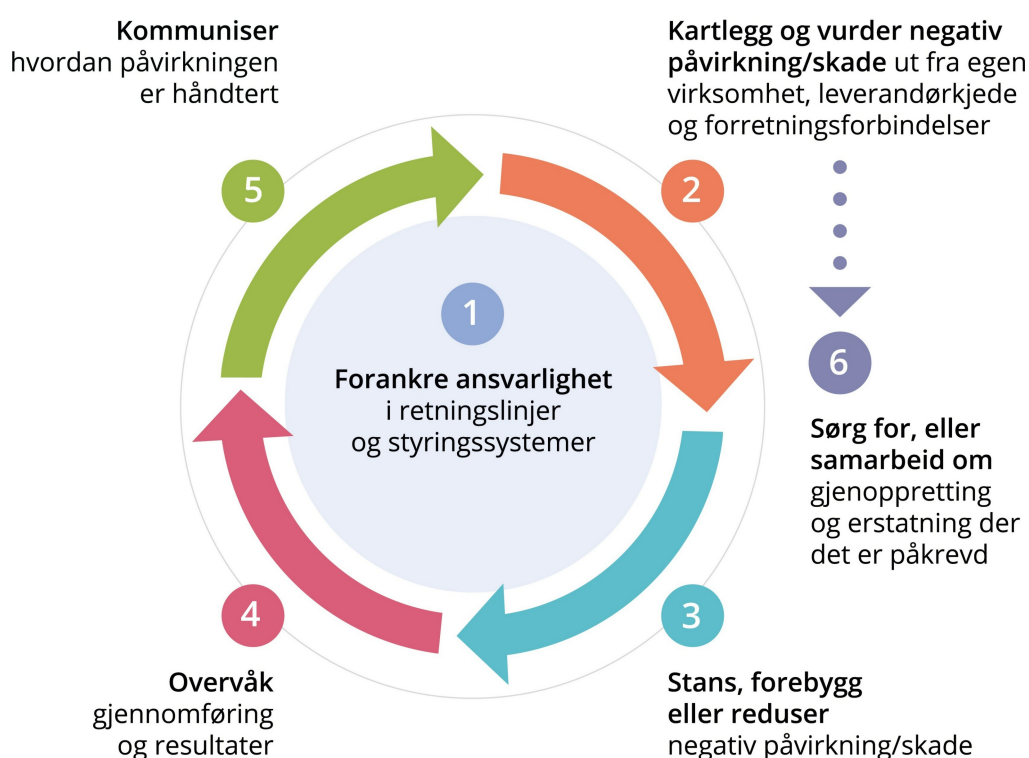
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Unil er en del av NorgesGruppen, Norges største dagligvareaktør, og vi har ansvaret for NorgesGruppens merkevarer. Vi har en kompleks og global verdikjede med råvarer fra alle verdenshjørner. I 2022 solgte vi over 4000 produsert av 553 førsteleddslieferandører i 40 land. Våre leverandører benytter igjen en mengde produsenter og underleverandører, og over hele verden vil vår forretningspraksis kunne påvirke mennesker, miljø og dyr.

2022 har vært et utfordrende år på mange fronter. Krigen i Ukraina har påvirket både tilgang på råvarer og transport, og ikke minst priser globalt. Våre verdikjeder endres i takt med markedsendringer og vi må være tilpasningsdyktige. Vårt ansvar for å sikre ansvarlighet i våre verdikjeder endres derimot ikke. I 2022 så vi Åpenhetsloven tre i kraft og med den øker kravene til oss. Vi erkjenner at vi dessverre har høy risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i noen av våre verdikjeder, derfor er vi avhengige av gode interne prosesser for å identifisere og redusere risiko.

Vi har brukt 2022 på enda tydeligere forankring og opplæring internt. Blant annet har vi utviklet et eget e-læringskurs i ansvarlig innkjøpspraksis. Formålet med kurset er at alle skal være bevisst både risikoen i våre verdikjeder, de kravene som stilles til oss og de interne rutinene vi har for å imøtekomme kravene. Ved alle endringer av betydning, være seg på leverandør- eller produktnivå, skal våre rutiner og retningslinjer ivaretas. Vi har stor påvirkning gjennom hvordan vi gjennomfører våre innkjøp og vi ønsker at forbrukerne skal være trygge på at vi, etter beste evne, jobber for å ivareta mennesker, dyr og miljø i våre verdikjeder.

" vi ønsker at forbrukerne skal være trygge på at vi, etter beste evne, jobber for å ivareta mennesker, dyr og miljø i våre verdikjeder. "

Odd Ture Wang
Administrerende direktør

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Unil AS

Adresse hovedkontor

Karenslyst allè 12-14, Oslo

Viktigste merker, produkter og tjenester

NorgesGruppens egne merkevarer. First Price, Eldorado, Jacobs Utvalgte, Unik, Fauna, Fiskemannen, Folkets, Fersk og Ferdig, Seidel og GoEco.

Beskrivelse av bedriftens struktur

Unil AS er ansvarlig for import, utvikling, innkjøp og markedsføring av produkter under NorgesGruppens egne merker, og har en portefølje på ca. 4000 produkter. Unil AS er eid av NorgesGruppen.

Våre merker selges til både dagligvare- og storhusholdningssektoren (bensinstasjoner, kiosker, gatekjøkken, restauranter, kantine og hoteller). Vi har produkter innen både mat- og non-food-kategoriene.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

9 727 953 548

Antall ansatte

189

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

Ingen.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Julie Haugli Aarnæs, Fagsjef Bærekraftig Handel

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

julie.haugli.aarnaes@unil.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Unil solgte i 2022 3988 produkter fra 553 førsteleddsleverandører i 40 land. Våre førsteleddsleverandører har igjen mange produsenter og underprodusenter.

Unil har 25 Kategori- og innkjøpssjefer som alle har sine klart definerte ansvarsområder. Hver enkelt er ansvarlig for kontrakter, oppfølging og dialog med leverandørene våre. Vi kjøper inn både packers brand (leverandørers egne varelinjer), standardiserte varer som legges i vårt design, spesialtilpassede varer og bulk varer (råvare som pakkes i Norge). De fleste av våre leverandører har vi langsiktig samarbeid med, hvor kontrakter reforhandles og fornyes årlig. I tillegg vi har også flere 2 og 3 års kontrakter.

Unil har i hovedsak tre former for innkjøpsprosesser: lokale, gjennom United Nordic (UN) eller European Marketing Distribution (EMD). Hvordan det enkelte produkt forhandles, avgjøres av faktorer som produktets kompleksitet, antall mulige leverandører, hvor mange andre av våre innkjøps samarbeidspartnere som har tilsvarende produktet, risiko i verdikjeden og prissensitivitet.

Dersom resultatet av en forhandling blir at vi skal bytte leverandør, enten pga. pris, kvalitet, leveringsevne, mislighold av kontrakter eller brudd på vår CoC, så varsles disse i henhold til spesifikasjoner i kontrakter. Ved avslutning av et samarbeid med en leverandør har vi fokus på å finne løsninger som er gode for begge parter. I mange tilfeller vil eksisterende leverandør levere varer utover opprinnelig avtaleperiode, dersom dette er hensiktsmessig. Det kan for eksempel være at leverandør sitter med stort lager av råvare eller emballasje.

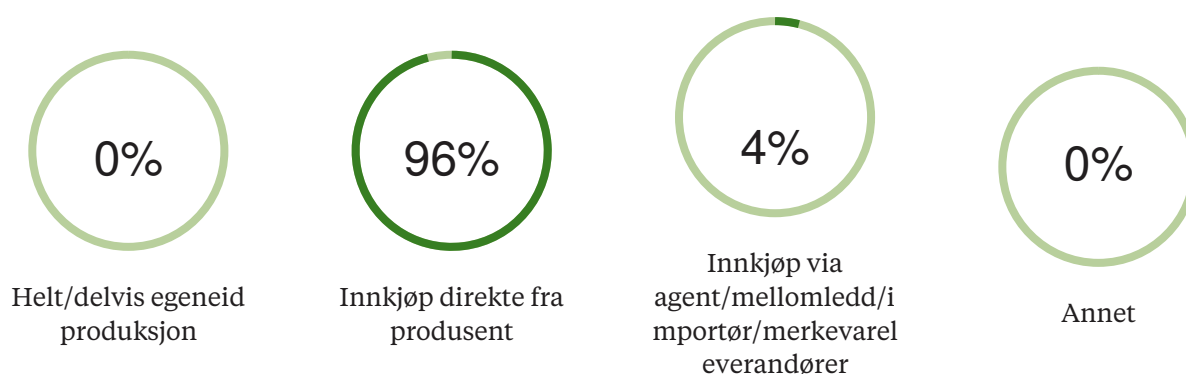
Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

553

Kommentar til antall leverandører

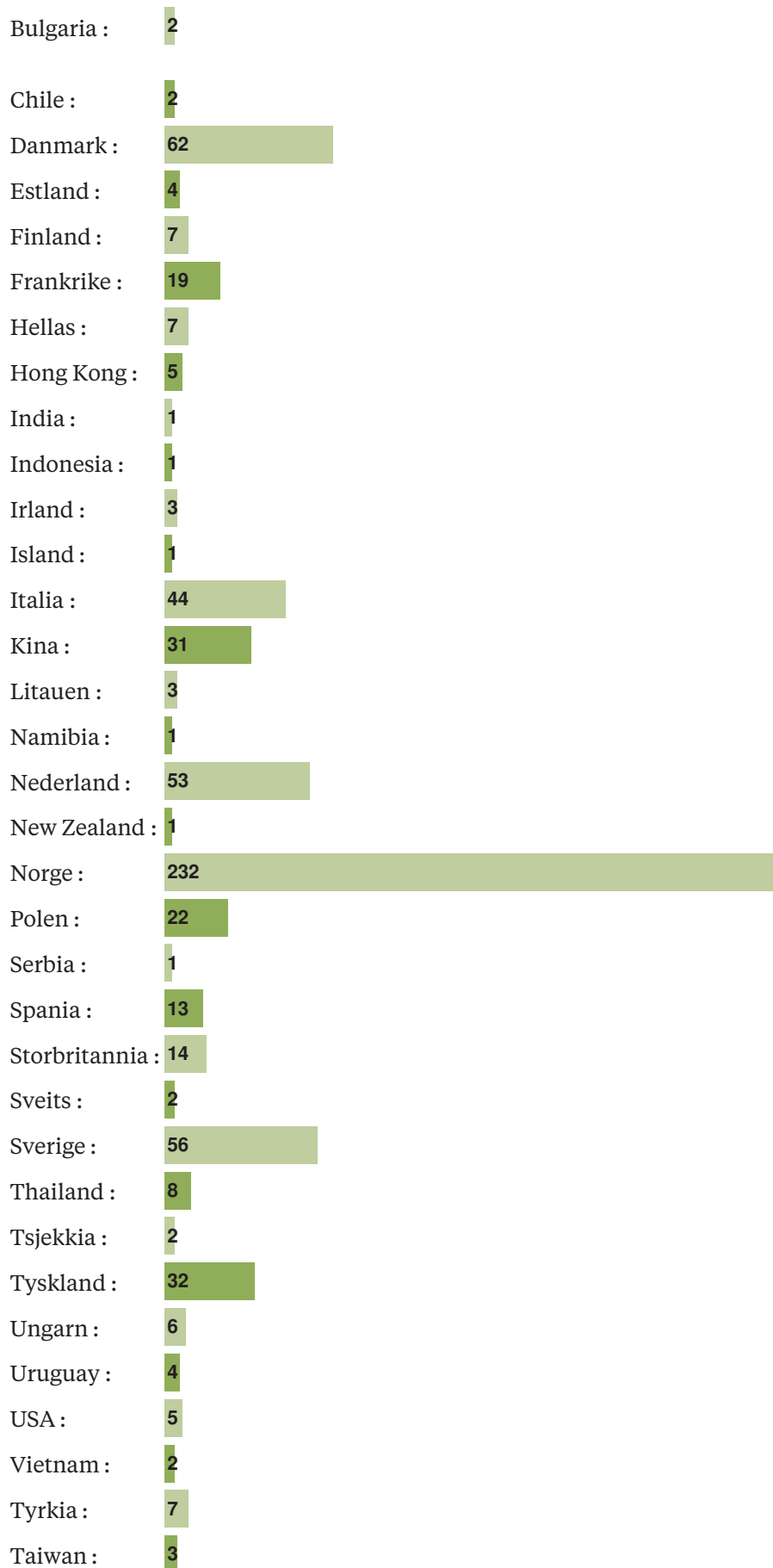
Antall leverandører oppgitt er førsteleddsleverandører

Type innkjøp/ leverandørforhold

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Belgia : 31

Østerrike : 3

Brasil : 2

Vi har 553 hovedleverandører. Listen over er våre 695 førsteledds-delleverandører. Disse har igjen mange produsenter, underleverandører av emballasje og innsatsfaktorer, leverandører av råvarer og småskalabønder som ikke er inkludert i tabellen over.

Vi har for definerte risikoland oversikt over alle produsenter (der produktet blir satt sammen). I 2021 hadde vi 94 leverandører og produsenter i risikoland.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

44 097

Antall produsenter dette er basert på

82

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

538

Kommentar til antall arbeidere

Antall arbeidere oppgitt er basert på data hentet fra 82 produsenter som har en aktiv BSCI revisjon. For øvrige leverandører er antall arbeidere ikke kartlagt.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål : Rutine for ansvarlig innkjøpspraksis er utviklet og forankret. Internt opplæringsprogram vil ferdigstilles Q2. Alle relevante ansatte skal gjennomføre opplæringen innen utgangen av 2022.

Status : Gjennomført

2

Mål : Ferdigstille og forankre gjenstående rutiner av rammeverk for aktsomhetsvurderinger. Herunder;
- rutine for interessentdialog
- rutine for gjenoppretting

Status : Gjennomført

3

Mål : Utvikle interne retningslinjer og igangsette tiltak på nylige definerte risikoråvarer

Status : I prosess

4

Mål : Leverandøroppfølging:
Fortsatt sikre at alle produsenter i risikoland har en gyldig revisjon i BSC/SMETA e.l.

Status : Til dels gjennomført. Arbeidet med å sikre at alle produsenter i risikoland har en gyldig sosial revisjon er løpende og måles av KPI som omtalt under risikovurdering.

5

Mål : Gjennomføre QuizRR opplæring hos 5 produsenter i Kina og 2 i Thailand

Status : Gjennomført

6

Mål : Bærekraftsprosjekter:
Fortsette arbeidet i løpende bærekraftsprosjekter på ris i Pakistan og cashewnøtter i Vietnam

Status : Gjennomført

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Sende spørreundersøkelse til utvalgte leverandører for å kartlegge oppfattelse av vår innkjøpspraksis, ihht. rutine for ansvarlig innkjøpspraksis

2

Sette tiltak på identifiserte risikoråvarer. Se identifiserte risikoråvarer under kartlegging

3

Oppdatere Code of Conduct ihht. ny BSCI CoC

4

Videre kartlegging av levelønn og muligheter i verdikjeden

5

Gjennomføre QuizRR opplæring hos 5 produsenter i Kina og 2 i Thailand

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://unil.no/unil-tar-ansvar/aktsomhetsvurdering/>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima?

På våre nettsider, i vår årlige bærekraftsrapport, i rapportering til Etisk handel Norge og i retningslinjer for etisk handel (Code of Conduct) beskriver vi våre forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd. For Unil handler bærekraftsarbeidet ikke kun om å redusere potensiell/faktisk negativ påvirkning for brudd på rettigheter og ødeleggelse av miljøet. Som samfunns- og næringslivsaktør skal vi bidra til positiv utvikling for menneskene og miljøet som bidrar til verdiskapning i våre verdikjeder.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Overordnet policyer for bærekraft utvikles av NorgesGruppen. Som heleid datterselskap forholder Unil seg til konsernets føringer. Unils egne policyer og retningslinjer for bærekraft blir utviklet i tråd med føringer fra NorgesGruppen og er forankret og vedtatt i ledergruppen. Vedtatte retningslinjer operasjonaliseres i styringssystemer og rutiner. Ved behov blir opplæring gitt til ansatte som har arbeidsoppgaver som påvirkes av nye eller oppdaterte policyer eller retningslinjer.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Se vedlagt dokument

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Ansatte med stillinger og arbeidsoppgaver knyttet til aktsomhetsvurderinger er kjent med dette gjennom rollebeskrivelser, i individuelle handlingsplaner, gjennom e-læringskurs, presentasjoner, kurs i ansvarlig innkjøpspraksis og gjennom definerte prosesser for produktutvikling. Arbeidet med bærekraft; strategier, mål, policyer og retningslinjer er integrert i virksomhetens styringssystem og rutiner.

Det gjennomføres jevnlig samtaler med hver enkelt kategori- og innkjøpssjef, med det formål å lage konkrete handlingsplaner med fokus på bærekraftig handel. Gjennom en årlig gjennomgang av handlingsplanene blir det informert og lært opp i nye risikoområder relevante for den enkelte kategori- og innkjøpssjef. Opplæring i bærekraftige verdikjeder og antikorrupsjons- og dilemmatrening følges også opp ved nyansettelser. Alle relevante tiltak ble i 2022 konkretisert i handlingsplan for markedsavdelingene (kategori- og innkjøp).

Opplæring innenfor bærekraftig handel er obligatorisk for alle nyansatte uavhengig av avdeling og stilling. Opplæringen internt blir i all hovedsak gjennomført av Fagsjef for bærekraftig handel, men opplæringen kan også innebære kurs og foredrag fra eksterne fagpersoner.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Unil har et stort fokus på kompetanseheving for ansatte med utgangspunkt i den enkeltes arbeidsoppgaver og fagområde. For ansatte involvert i aktsomhetsvurderinger og risikohåndtering gjennomføres kompetanseheving etter identifisert behov. I 2022 har vi utviklet obligatorisk e-læringskurs i ansvarlig innkjøpspraksis som samtlige ansatte på hovedkontoret, samt selgere og relevante ansatte på lageret må gjennomføre. Vi arrangerte i 2022 også et eget 2 timers kurs i regi av Etisk Handel Norge i ansvarlig innkjøpspraksis for kategori- og innkjøpssjefer samt innkjøpere.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Bærekraft er for Unil en forutsetning for god forretningsdrift. Våre forpliktelser og ambisjoner på bærekraft er forankret i strategier og handlingsplaner. Unil har elleve overordnede målsettinger for bærekraft i inneværende strategiperiode. Disse er:

1. Vi skal redusere klimagasser ved å redusere utslipp av CO2 fra prioriterte varegrupper.
2. Lageret vårt skal være klimanøytralt.
3. Vi skal redusere avskoging i vår verdikjede.
4. Vi skal redusere matsvinn i vår verdikjede
5. Vi skal redusere og minimere eksponering av uheldige stoffer for forbrukere og miljøpåvirkningen der vi produserer varene våre.
6. Vi skal være en pådriver for sirkulær emballasje, bærekraftige emballasjematerialer, samt forhindre forsøpling i vår verdikjede.
7. Vi skal sikre at produksjon av kritiske råvarer ivaretar effektiv vannforvaltning.
8. Vi skal sikre en mer bærekraftig oppdrettssektor og fiskeriforvaltning i vår verdikjede.
9. Vi skal hjelpe forbrukerne til enklere valg for et sunnere kosthold og god helse.
10. Vi skal alltid jobbe for at mennesker bakover i vår verdikjede får ivaretatt sine grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter.
11. Vi skal sørge for at dyrene i vår verdikjede behandles bra og lever i et miljø som fremmer god dyrevelferd.

De overordnede målene er igjen delt opp i flere delmål. Oversikt over delmålene finnes i Unils bærekraftsrapport for 2021 som vil være tilgjengelig på våre nettsider.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Ledelsen gjennomgår jevnlig fremdrift for arbeidet med bærekraft for å sikre at det er satt av tilstrekkelig med ressurser og prioriterer innsats for måloppnåelse. Bærekraft og aktsomhetsvurderinger er en del av styrets agenda og det rapporteres årlig om fremdrift, muligheter og utfordringer.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

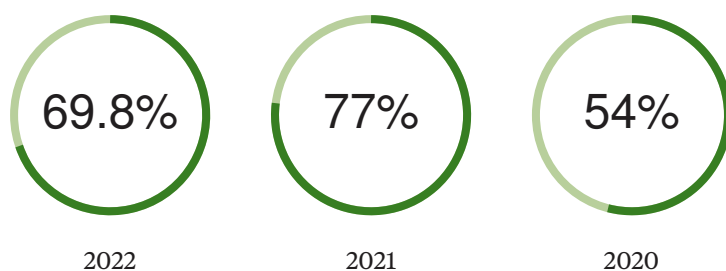
Unil har som policy at alle leverandører skal signere vår CoC og at alle leverandører i risikoland skal være villige til å registreres i Amfori/BSCI og videre utføre sosiale revisjoner. Alle nye leverandører i risikoland blir informert om deres forpliktelser under Amfori/BSCI på forhånd av kontraktsinngåelse. Unils CoC er vedlagt kontrakt.

Kategori-innkjøpschef formidler i samarbeid med fagsjefer på kvalitet, formelle krav til nye leverandører før og under nye kontraktsrunder. Dersom leverandører har ytterlige tilbakemeldinger eller spørsmål vedrørende disse kravene, stilles dette ofte direkte til Kategori-innkjøpsjefer. Kategori- og innkjøpsjefer videreformidler dette videre til Fagsjef bærekraftig leverandørkjede, som i noen tilfeller tar dialogen videre med leverandørene. I spesifikke situasjoner, spesielt ved brudd av retningslinjer, følger Fagsjef Bærekraftig Handel opp dialog med leverandører med formål å sammen finne gode løsninger.

Unil har minimumskrav til leverandører disse fremgår av vedlagte dokument.

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

I 2018 laget vi et nytt system for lagring av CoC og antall leverandører med signert CoC er derfor mindre i 2021, 2020, 2019 og 2018 enn i de foregående årene. Grunnet mye innkjøpsendringer i 2022 har dessverre antall signerte CoC blitt lavere.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Implementering av rammeverk for aktsomhetsvurderinger har tatt en stor del av vår oppmerksomhet også ila dette rapporteringsåret. Vi har erfart viktigheten av å skape et tydelig forankret rammeverk hvor store deler av våre medarbeidere har vært involvert. Krigen i Ukraina og store prisendringer har hatt en betydelig påvirkning på Unils drift i 2022.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Migrantarbeidere i næringsmiddelsektoren i Thailand har begrenset kunnskap om sine rettigheter som kan føre til former for tvangsarbeid.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid	Thailand
Systematisk bruk av overdreven overtid, mangelfull betaling av pensjon og svak sosial dialog hos produsenter i risikoland	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid	Kina
Utslipp og kjemikaliebruk på produksjonssteder som kan skade mennesker, miljø og lokale økosystemer.	Helse, miljø og sikkerhet Utslipp Energi Avfall Vann	Globalt
Ulovlig avskoging som resultat palmeoljeproduksjon.	Tvangsarbeid Barnearbeid Brutal behandling Helse, miljø og sikkerhet Lønn Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø Korrupsjon	Brasil Indonesia

Ulovlig avskoging som resultat av papir/papp/trevirke produksjon	Helse, miljø og sikkerhet Miljø Korrupsjon	Globalt
Arbeidstakerrettigheter spesielt barnarbeid i kaffe, kakao og te sektoren.	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnarbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelser Miljø Vann	Brasil Indonesia India Det Britiske terr. i Indiahavet Sri Lanka Vest-Afrika
Overfiske, negativ miljøpåvirkning og brudd på arbeidstakerrettigheter i sjømat	Tvangsarbeid Helse, miljø og sikkerhet Miljø Dyrevelferd	Globalt
Prioritert risikoråvare: Gummi	Tvangsarbeid Barnarbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Miljø Vann	Thailand
Prioritert risikoråvare: Cashew	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Lønn Miljø Vann	Vietnam Vest-Afrika
Prioritert risikoråvare: Appelsin	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnarbeid Lønn Miljø	Brasil

Prioritert risikoråvare: Ananas	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Miljø Korrupsjon Vann	Costa Rica Indonesia Thailand
Prioritert risikoråvare: Aprikoser	Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn	Tyrkia
Prioritert risikoråvare: Bomull	Tvangsarbeid Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid Miljø	India Kasakhstan Pakistan
Prioritert risikoråvare: Hasselnøtter	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Lønn Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø	Tyrkia
Prioritert risikoråvare: Ris	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Miljø	India Pakistan Thailand Vietnam

Vi gjennomfører risikovurderinger hvor vi identifiserer og prioriterer de mest vesentlige områdene på bakgrunn av alvorlighetsgrad, omfang og mulighet for reversering av potensiell og faktisk risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter og negativ miljøpåvirkning. Vi har løpende dialog med leverandører i risikoland på strukturelle brudd på arbeidstakerrettigheter som utstrakt bruk av overtid, kompensasjon, retten til fri organisering og kollektive forhandlinger og helse, miljø og sikkerhet for å bidra til forbedringer. Vi gjør løpende oppdatering av våre risikovurderinger der ny informasjon fremkommer.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Vi gjennomfører risikovurderinger på land og råvare nivå hvor vi identifiserer potensiell/faktisk negativ påvirkning og utarbeider tiltak for å håndtere dette. Vurdering baserer seg på Amfori BSCI Country Risk Classification List, råvareinformasjon fra Verisk Maplecroft, andre anerkjente risikokilder, BSCI rapporter og kjennskap til leverandør. Faglige og forskningsbaserte rapporter blir også tatt i bruk til den grad det er relevant. I særlige situasjoner, og hvor det er nødvendig bestiller vi eksterne rapporter fra relevante fagmiljøer. Vi har dialog med relevante interessenter inkludert sivilsamfunnsorganisasjoner, fagbevegelse og sertifiseringsordninger i arbeidet med risikokartlegging og spesielt i prioritering og iverksetting av tiltak for å redusere negativ påvirkning for å sikre en effektiv og helhetlig tilnærming for forbedringsarbeid.

Alle potensielle og eksisterende leverandører og produkter blir risikovurdert løpende.

Indikator

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Vi identifiserte prioritert risiko for tiltak i slutten av 2021, arbeidet med utvikling av tiltak har fortsatt i 2022 og vil fortsette i 2023..

Unil har i løpet av 2022 identifisert ett grovt brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter tilknyttet vår verdikjede. Saken omhandler en bærprodusent der administrerende direktør er under etterforskning for grov utnyttelse av migrantarbeidere. Produsenten er underleverandør til en av våre direkteleverandører. Gjennom våre sosiale revisjoner har vi, i risikoland, identifisert flere mindre avvik knyttet til helse, miljø og sikkerhet (HMS). Avvikene er grundig undersøkt og er under oppfølging.

I henhold til åpenhetslovens krav har forbrukere og andre interessenter krav på å vite hvordan vi håndterer faktiske og mulig negative konsekvenser. I 2022 mottok Unil én henvendelse fra forbrukere med referanse til

åpenhetsloven.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Migrantarbeidere i næringsmiddelsektoren i Thailand har begrenset kunnskap om sine rettigheter som kan føre til former for tvangsarbeid.
Overordnet mål :	Bedre forholdene for migrantarbeidere i den thailandske næringsmiddelindustrien.
Status :	Pågående.
Mål i rapporteringsåret :	Vi har bidratt til opplæringsprogram for migrantarbeidere i Thailand, gjennom QuizRr opplæring hos 2 leverandører i 2022

Utførte tiltak og begrunnelse :

Dette tiltaket er et samarbeidsprosjekt mellom Quizrr

Opplæringsprogrammet har blitt utviklet og pilotert på ti fabrikker, hvorav fem av fabrikkene produserer for Unil. Unil har finansiert deltakelsen til en fabrikk, mens de øvrige har blitt engasjert i piloten av de andre prosjektdeltakerne. Resultatene fra piloten er lovende med 10% økning i kunnskapsnivå hos 2288 arbeidere, mellomledere og ledere som har gjennomført opplæringen. Les mer om resultatene fra piloten på unil.no/unil-tar-ansvar.

I 2021 fortsatte vi innsatsen i prosjektet hvor målet er å justere innhold i henhold til erfaringene fra piloten, engasjere flere produsenter og implementere opplæringen bakover i leverandørkjeden. Den internasjonale organisasjonen for migrasjon har også blitt med i prosjektet for å tilby opplæringen på ankomstsentre slik at migrantarbeidere er kjent med sine rettigheter før de kommer til arbeidsplassen.

Ifbm Covid 19 har vi også bidratt til utviklingen av en app som har hatt som mål å nå flere enn bare migrantarbeidere ansatt hos våre produsenter. Appen har dessverre ikke fått den oppslutningen vi har ønsket og i løpet av 2021 har vi valgt at Quizrr skal overta eierskapet til appen. Vi vil fokusere på andre alternativer for å nå migrantarbeidere i våre verdikjeder.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Tilsvarende som i 2022 vil vi inngå dialog med våre thailandske produsenter om å benytte Quizrr.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Systematisk bruk av overdreven overtid, mangelfull betaling av pensjon og svak sosial dialog hos produsenter i risikoland
Overordnet mål :	Vi skal alltid jobbe for at mennesker bakover i vår verdikjede får sine grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter ivaretatt.
Status :	92 av 103 (89 %) produsenter i risikoland hadde ved utgangen av 2022 en gyldig sosial revisjon - kun EMV
Mål i rapporteringsåret :	Alle produsenter i risikoland skal ha en gyldig sosial revisjon (eks BSCI, SMETA, SA 8000). Vi følger opp der vi har ansvar og følger opp alle vesentlige gjennomgående utfordringer både gjennom BSCI og andre innhentede revisjoner. Der vi ikke har direkte ansvar (RSP BSCI), følger vi opp at alle avvik er lukket.

Utførte tiltak og begrunnelse :

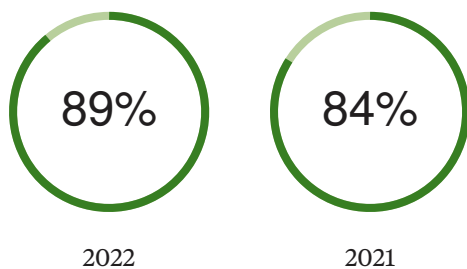
Vi krever at alle produsenter i risikoland skal ha en gyldig sosial revisjon. I tillegg har vi i 2022 gjennomført Quizrr opplæring hos 5 produsenter i Kina, 2 i Thailand og 1 i Vietnam.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Alle produsenter i risikoland skal ha en gyldig sosial revisjon (eks BSCI, SMETA, SA 8000). Vi skal fortsette med Quizrr hos minimum 5 produsenter i Kina og minimum 2 i Thailand

Indikator

Andel produsenter i risikoland som har en sosial revisjon

Prioritert negativ påvirkning/skade	Utslipp og kjemikaliebruk på produksjonssteder som kan skade mennesker, miljø og lokale økosystemer.
Overordnet mål :	Vi skal redusere og minimere eksponering av uheldige stoffer for forbrukere. Vi skal redusere miljøpåvirkningen der vi produserer varene våre.
Status :	Målet ble nådd i 2022.
Mål i rapporteringsåret :	65% av NorgesGruppens produsenter av merkevarer skal ha en miljøsertifisering i henhold til våre retningslinjer. (ISO 14001, Svanen, Bra Miljøvalg, Blå Engel, GOTS, Økotex Step).

Utførte tiltak og begrunnelse :

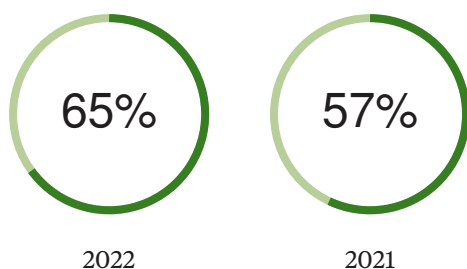
Flere non-food produsenter har blitt miljøsertifisert.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Målet oppdateres til 100 % innen 2030

Indikator

Andel non-food produsenter med miljøsertifisering

Prioritert negativ påvirkning/skade	Ulovlig avskoging som resultat palmeoljeproduksjon.
Overordnet mål :	Vi skal redusere avskoging i vår verdikjede.
Status :	56
Mål i rapporteringsåret :	Hvis et non-food produkt inneholder palmeolje skal det som minimum være RSPO Identity preserved (IP) eller segregert (SG), Mass balance er godkjent så lenge markedstilgangen er dårlig. Hvis et matprodukt inneholder palmeolje skal det som minimum være RSPO Identity preserved (IP) eller segregert (SG).

Utførte tiltak og begrunnelse :

Vi har ikke fått mange flere produkter som ikke er i henhold til retningslinje men vi er strenge i rapportering da vi ikke har full oversikt over til hvilken grad palmeoljen er sertifisert. Retningslinje for palmeolje i non-food har endret seg, og vi godkjenner midlertidig MB for palmeoljederivater da markedstilgangen er for dårlig. Der mulig bytter vi til annen råmateriale. Derfor er er nå egentlig 40 av 41 produkter i henhold til retningslinje.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Indikator

Andel av food produkter med palmeolje som er sertifisert etter RSPO IP eller segregert.

2022: **56**

2021: **61**

Hvis et non-food produkt inneholder palmeolje skal det som minimum være RSPO Identity preserved (IP) eller segregert (SG). Hvis et matprodukt inneholder palmeolje skal det som minimum være RSPO Identity preserved (IP) eller segregert (SG).

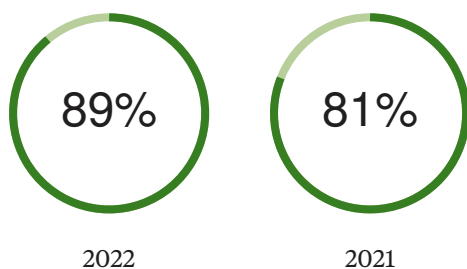
Prioritert negativ påvirkning/skade	Ulovlig avskoging som resultat av papir/papp/trevirke produksjon
Overordnet mål :	Vi skal redusere avskoging i vår verdikjede
Status :	89 %
Mål i rapporteringsåret :	Alle våre nye og eksisterende papir og trevirkeprodukter skal innen utgangen av 2022 være sertifisert i henhold til FSC, PEFC eller Svanen, eller bestå av resirkulert materiale. Det skal ikke brukes råvarer som stammer fra tropisk tømmer i våre produkter.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Indikator

Andel papir og trevirkeprodukter som er sertifisert i henhold til FSC, PEFC eller Svanen

Prioritert negativ påvirkning/skade	Arbeidstakerrettigheter spesielt barnarbeid i kaffe, kakao og te sektoren.
Overordnet mål :	Vi skal alltid jobbe for at mennesker bakover i vår verdikjede får sine grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter ivaretatt.
Status :	Kakao 79 % Kaffe 100 % Te 100 %
Mål i rapporteringsåret :	Alle våre kaffe- eller kakaoprodukter skal være Fairtrade eller Rainforest Alliance sertifiserte. Alle våre te-produkter skal være Fairtrade sertifiserte.

Utførte tiltak og begrunnelse :

79 av 92 av NGs merkevarer er sertifisert i henhold til retningslinje.
5 av 15 Packers Brand produkter er sertifisert i henhold til retningslinje.

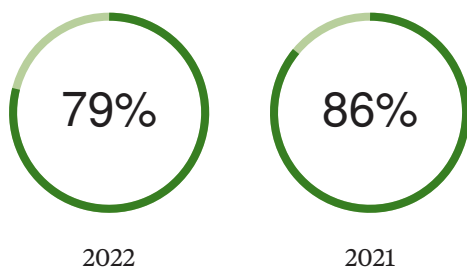
Nedgang fra 2021, skyldes at retningslinje har endret seg og all kakao skal sertifiseres uavhengig av %-innhold, i tillegg til at PB og NGs merkevarer rapporteres samlet

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi skal alltid jobbe for at mennesker bakover i vår verdikjede får sine grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter ivaretatt.

Indikator

Andel kakaoprodukter som er sertifiserte

Prioritert negativ påvirkning/skade	Overfiske, negativ miljøpåvirkning og brudd på arbeidstakerrettigheter i sjømat
Overordnet mål :	Vi skal sikre at våre fisk- og sjømatprodukter kommer fra produsenter som jobber for en mer bærekraftig verdikjede.
Status :	97 %
Mål i rapporteringsåret :	All fisk og sjømat fra risikoområder skal være sertifisert etter MSC/ASC

Utførte tiltak og begrunnelse :

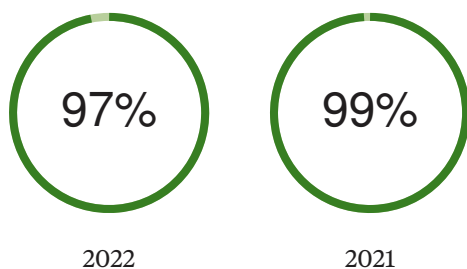
29 av 30 fisk og sjømatprodukter fra risikoområder var ved utgangen av 2022 MSC/ASC-sertifisert.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

All fisk og sjømat fra risikoområder skal være sertifisert etter MSC/ASC

Indikator

Andel fisk- og sjømat fra risikoprodukter som er ASC- eller MSC sertifiserte.

Endring i rapporteringsmåte

Prioritert negativ påvirkning/skade	Prioritert risikoråvare: Gummi
Overordnet mål :	Sikre ny retningslinje/tiltak for råvaren
Status :	Ikke påbegynt
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Prioritert risikoråvare: Cashew
Overordnet mål :	
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	I henhold til prosjektmål EHN prosjekt på cashewnøtter

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Prioritert risikoråvare: Appelsin
Overordnet mål :	Sikre ny retningslinje/tiltak for råvaren
Status :	Ikke påbegynt
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Prioritert risikoråvare: Ananas
Overordnet mål :	Sikre ny retningslinje/tiltak for råvaren
Status :	Ikke påbegynt
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Prioritert risikoråvare: Aprikoser
Overordnet mål :	Sikre ny retningslinje/tiltak for råvaren
Status :	Ikke påbegynt
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Prioritert risikoråvare: Bomull
Overordnet mål :	Sikre ny retningslinje/tiltak for råvaren
Status :	Utredning påbegynt
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Prioritert negativ påvirkning/skade	Prioritert risikoråvare: Hasselnøtter
Overordnet mål :	Samarbeid med leverandør om bedre forhold for cashewnøtter
Status :	https://online.flippingbook.com/view/469034458/48-49/
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Nytt sporbarhetsprosjekt på hasselnøtter

Prioritert negativ påvirkning/skade	Prioritert risikoråvare: Ris
Overordnet mål :	Bidra ihht. prosjektforventninger i samarbeidsprosjektet med Oxfam. Sikre en god avslutning av prosjektet.
Status :	Prosjektet ble avsluttet som planlagt i 2022
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Sikre at "prosjektet" videreføres gjennom at bøndene som deltok i prosjektet blir ferdig SRP sertifisert og at vi begynner innkjøp av SRP-sertifisert ris. Risikovurdere ris og eventuelle tiltak fra andre land.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Unil har i 2022 fortsatt arbeidet med å redusere vårt miljø- og klimafotavtrykk. Utover å øke andelen av miljøsertifiserte non-food leverandører har vi gjort en rekke tiltak på produkt, emballasje og på vårt lager. I vår bærekraftsrapport for 2022 (tilgjengelig fra april) kan du lese i detalj om dette arbeidet. Den finner du på unil.no

Se mål over

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

NorgesGruppens mål om klimanøytral drift inkluderer ikke klimagassutslippene fra produktene som selges, men NorgesGruppen har en mulighet – og et ansvar – for å påvirke også her. Dette gjelder også for Unils produkter. VI har fått kartlagt klimautslippene fra produktene vi selger (i scope 3) og vil i tiden fremover samarbeide med NorgesGruppen for å redusere klimautslipp fra våre produkter.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Se rammeverk for aktsomhetsvurderinger. Vi har også utviklet og rullet ut kurs i ansvarlig innkjøpspraksis for alle relevante ansatte.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

<https://unil.no/globalassets/vedlegg/krav-og-retningslinjer/unils-krav-og-retningslinjer-til-leverandor-og-produkt.pdf>

Nye retningslinjer er under vurdering

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Vi har i rapporteringsåret ikke jobbet konkret med tiltak som gjelder fagorganisering og kollektive forhandlinger. Vi støtter opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger og andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon gjennom oppfølging av sosiale revisjoner gjennom vårt medlemskap i BSCI og gjennom prosjektene vi deltar i. Eksempelvis i Pakistan og Vietnam.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Kompetansebehovet er avhengig av problemstillingene leverandørene står overfor. Dette er typisk generelle arbeidstakerrettigheter og HMS, men vi ser også at det er et fortsatt behov for økt kunnskap rundt medarbeiderinvolvering, fri fagorganisering, diskriminering, levelønn og miljøhåndtering. Vi jobber løpende for å kartlegge kompetansebehov og tilby leverandører relevant opplæring gjennom kurs i regi av eks. Amfori BSCI, prosjektdeltakelse og digitale løsninger som Quizrr.

I Thailand har vi identifisert et spesifikt behov for opplæring innenfor etisk rekruttering relatert til ansettelse av migrantarbeidere i matindustrien. Dette har resultert i tiltak beskrevet i punkt 3.A.1. A.1.

I Vietnam har vi i samarbeid med Etisk handel Norge og andre aktører i bransjen identifisert behovet for kompetanse og opplæring for både bønder og prosesseringsanlegg i bærekraftig jordbrukspraksis og sosial dialog. Dette har resultert i tiltak beskrevet i punkt 3.A.1.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Vi har omfattende konsernfelles rutiner for antikorrupsjon. I tillegg gjennomfører vi dillemmatrening for alle ansatte med relevant stillingsbeskrivelse. 88 personer deltok på dillemmatrening i 2022. Det vil også bli gjennomført i 2023.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Nei.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger er en dynamisk og pågående prosess som involverer flere avdelinger, hvorav i hovedsak «Kvalitet og Bærekraft» samt «Kategori og Innkjøp». Funksjoner innenfor økonomi, marketing, innkjøp og lager vil også ha roller i arbeidet. Det overordnede ansvaret for at aktsomhetsvurderinger gjennomføres ligger hos ledergruppen som mottar rapportering på risiko, tiltak og fremdrift to ganger i året. Ansvar for at aktsomhetsvurderinger operasjonaliseres ligger hos leder for Kvalitet og Bærekraft. Fagsjef Bærekraftig Handel er ansvarlig for å sikre at Unils arbeid med aktsomhetsvurderinger er i henhold til gjeldene lovverk og internasjonale rammeverk, for revidering og oppfølging av rutiner og policyer, opplæring av ansatte og implementering av relevante prosjekter. Fagsjef Dyrevelferd er ansvarlig for gjennomføring av risikovurderinger på dyrevelferd. Fagsjef Bærekraftig Leverandørkjede er ansvarlig for gjennomføring av risikovurderinger knyttet til land, råvare og produsent og skal i samarbeid med Fagsjef Bærekraftig Handel og Fagsjef Dyrevelferd utarbeide passende tiltak for å håndtere risiko. Fagsjef Bærekraftig Leverandørkjede skal påse at aktsomhetsvurderinger blir implementert i leverandørkjeden. Videre ansvar for gjennomføring er spesifisert i interne rutiner. Kategori – og innkjøpssjefer har også en vesentlig rolle i gjennomføringen av aktsomhetsvurderinger ved å følge rutine for ansvarlig innkjøpspraksis.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Ved å følge opp den forventede effekten som har blitt identifisert før tiltaket igangsettes opp mot faktisk effekt. Gjennom leverandørbesøk, dialog med interessenter og valg av sertifiseringsordninger som kan vise til forebyggende og reduserende effekt for negativ påvirkning.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at something in her hands. She is in a kitchen setting, with a gas stove visible in the foreground. The background is slightly blurred, showing kitchen shelves and equipment.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

I håndtering av negativ påvirkning/skade, avhengig av alvorlighetsgrad, omfang og vår muligheter for påvirkning, vil vi med utgangspunkt i situasjonen legge opp til en prosess hvor involverte parter deltar i prosessen for å forebygge, forhindre eller rette opp skade. Tilnærmingen til kommunikasjon vurderes ut ifra situasjonen og i samarbeid med berørte parter. Se rutine for gjenoppretting.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Gjennom årlig rapportering til Etisk handel Norge kommuniserer vi offentlig om vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger inkludert hvordan vi kartlegger og håndterer potensiell og/eller faktisk negative påvirkning/skade. I tillegg publiserer Unil en årlig bærekraftsrapport hvor vi beskriver vårt bærekraftsarbeid og rapporterer fremdrift på alle våre strategiske bærekraftsmål. Her og på våre nettsider vil vi også kommunisere offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade. Videre kommuniserer Unil også gjennom NorgesGruppens samfunnsrapport og diverse pressemeldinger, foredrag/presentasjoner. Ved forbrukerhenvendelser gir vi også spesifikk informasjon relatert til vårt arbeid med bærekraft og aktsomhetsvurderinger på generelt- og produktnivå.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Alle henvendelser ihht. kravet blir håndtert i likhet med alle øvrige henvendelser via kundeservice og SOME ansvarlige. Fagsjef bærekraftig handel og fagsjef bærekraftig leverandørkjede er ansvarlige for å svare ut alle henvendelser.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Rutine for gjenoppretting ble forankret av ledergruppen i januar 2023. Et krav i rammeverket for aktsomhetsvurderinger er at selskap skal sikre god gjenoppretting. Gjenoppretting skal sikre at forhold som påfører mennesker og /eller miljø skade skal stoppes, og at den som har fått sine rettigheter krenket skal motta oppreisning. Både stater, leverandører og vi som innkjøpere har et ansvar for å påse at ofre får rettmessig gjenoppretting i forhold til type og alvorlighetsgrad av rettighetsbrudd og skade. Det kan oppstå situasjoner hvor det er behov for gjenoppretting når Unil blir kjent med brudd på rettigheter som ikke fanges opp av sosiale revisjoner eller ikke har blitt løst lokalt hos leverandør. Informasjon om slike brudd kan komme fra arbeidere på produksjonssted, fagforeninger, lokale organisasjoner eller media. Selv om det juridiske ansvaret for gjenoppretting i de fleste tilfeller ligger hos ulike lands myndigheter og våre leverandører, forventes det at vi bidrar til å rette opp skade og påser at gjenoppretting blir gjennomført. Det er derfor viktig at Unil har en rutine for gjenoppretting som skal iverksettes i slike tilfeller.

Unil vil iverksette rutinen for gjenoppretting i situasjoner der;

- Situasjonen er presserende for ofrene og /eller en forsinket respons kan gjøre situasjonen verre eller gjøre det vanskeligere å håndtere og
- Den berørte parten ber om støtte og
- Det ikke er risiko for at Unils handlinger undergraver lokale rettslige prosesser eller på annen måte utsetter den berørte parten/offeret for ytterligere risiko

Et steg i rutinen er å identifisere og definere hvilket ansvar de involverte leverandørkjedeaktørene har og påse at gjenoppretting blir gjennomført. Det kan være tilfeller der det umiddelbare behovet for handling for å stoppe skaden kan avvike fra det langsiktige kompensasjonsbehovet. Vår rutine definerer ansvarsavklaring.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Vi har ikke hatt tilfeller som har krevd gjenoppretting i rapporteringsåret.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Alle våre produkter er merket med vår kontaktinformasjon samt web-adresse. Vår varslingskanal er lett tilgjengelig på våre nettsider både på norsk og engelsk.

<https://unil.no/supplier-information/> Gjennom sosiale revisjoner sikrer vi at arbeidere har tilgang til effektive klagemekanismer.

Kontaktinformasjon:

Unil AS

Julie Haugli Aarnæs, Fagsjef Bærekraftig Handel
julie.haugli.aarnaes@unil.no